

K. Hartvig

III.

Pyhäkoulufirjallisuutta

opettajille, vanhemmille ja lapsille.

**Miten on pyhäkoulu saa-
tawa toimeen?**

Esitti

Emil Murén.

Helsingissä 1890.

Weilin ja Ööös'in osakeyhtiön kirjapainossa ja kustantama.

Hinta: 85 penniä.

Miten on pyhäkoulu saatava toimeen?

Hyvin järjestetyn pyhäkoulun suurta hyötyä tuskin kukaan kristillismielinen ihminen kieltää. Mutta moni pyhäkoulun ystäväistä näkee kuitenkin sen toimeen saamisen hyvinkein vaikeaksi. Syystä siis voidaan miettiä: „Pyhäkoulut ovat todellakin suuresti hyödyllisiä, niissä pidetään lapset pyhäpäivän Jumalan Sanan wiljelemisessä, josta on suuri siunaus, niitten kautta lapset estetään monesta pahudesta pyhäpäivinä ja heidän sydämiinsä istutetaan hyviä siemeniä, joista voi paljon hyvää tulevaisuudessa kasvaa, niitten kautta saatetaan lapsia wiljelemään arkipäivinäkin kirjaa, kun heidän läksyjänsä aina pyhäpäivinä koulussa kuulustellaan, ja sen kautta ylläpidetään lukutaitoa kansassa; ne tuottawat vielä sen hyvän mukanaan, että lapset oppivat rukoilemaan ja Jumalan Sanaa miettimään; mutta niitten toimeen saaminen on vaikeata. — Sopiva kouluhuone on warsin tarpeellinen pyhäkoululle. Kuka antaa huoneensa siihen tarkoitukseen? Talven aikana

ovat päivät lyhyet, tarvitaan sentähden wa-
 loa, kuka sen hankkii? Onko toivoa, että jo-
 kaisessa kyläkunnassa on ihmisiä, jotka ilman
 maksua osoittawat tätä uhraawaisuutta pyhä-
 koulun hyväksi? Jos niitäkin olisi olemassa,
 kuka saa rohkeutta ensiksi panna alkuun pyhä-
 koulua huoneesjansa pelkäämättä naapuriensa
 pilantekoa? — Mutta huone ei vielä koulua
 tee, tarvitaan koulunpitäjä, tarvitaan opet-
 taja eli opettajia, joilla on halua, kykyä ja
 taitoa. — Opetustoimesta on suuri edeswas-
 taus. Kuka rohkenee tähän toimeen ryhtyä?
 Kelvollisuuteen waaditaan paitsi halua ja
 harrastusta asialle myöskin erityistä opettaja-
 kykyä sekä taitoa opettamiseen. Mistä saa-
 daan kelvollisia pyhäkoulun opettajia? Sopi-
 wia opettajia puuttuu. „Opettaja koulun te-
 kee“, erittäinkin pyhäkoulun. Jos joku kris-
 tillismielinen henkilö kansan seasta tahtoisi-
 kin ruweta pyhäkoulun opettajaksi, niin ei hän
 saa tarpeeksi kannatusta lasten vanhemmilta,
 sillä he ajattelewat, ettei kouluaikymätön ky-
 kene kelvollisesti opettamaan. Kun ei pyhä-
 koulutoimesta makseta mitään palkkaa, niin
 ei siihen se rupea, jolla ei halua ole, waikka
 kykyä olisi-kin. Waikata on myöskin yhden
 henkilön sitoutua yksinänsä koulua pitämään,
 sillä hänelle ei jää mitään wapautta pyhän

iltapäiväksi silloinkaan, kun hän tarwitfi vapautta. Epäsäännöllinen koulunpito taas tuottaa koululle vahinkoa, sillä sen kautta lapsetkin oppivat epäsäännöllisyyteen, jotta he rupeawat jäämään pois koulusta. — Nämät arveluttawat **wastukset** ovat nyt pyhäkoulujen toimeen saamiselle suureksi esteeksi, nämät tekewät pyhäkoulun perustamisen ja woimassa pysymisen monissa paikoin warsin mahdottomaksi“.

Hartaimminkin kehoitukset pyhäkoulutoimeen ja suurin harrastus näitten koulujen eteen raufeawat tyhjään noitten käytännöllisten **wastusten** ja esteitten tähden, jotka nuot mietteet ilmaisewat.

Owatko nuot esteet warsin woittamattomia? Eikö mitään keinoja woida keksiä niitten poistamiseksi? Sitä tulee meidän tutkia. — Meidän uskomme on, että **todellinen rakkaus** asiaan woittaa kaikki esteet. — Rakkaus tekee ihmisen toimeliaaksi, kestäväiseksi ja kekseliäiseksi. Tointa, kestäwyhttä ja kekseliäisyhttä tarwitaan pyhäkouluasiassa. Mutta ennen kaikkea muuta tarwitaan rakkautta asialle. Rakkaus sille taas syntyy, kun opitaan hywin käsittämään pyhäkoulujen suurta merkitystä. Tätä pyhäkoulujen suurta merkitystä tahdomme lyhyesti tarkastaa.

Pyhäkoulujen merkitys on monipuolinen. — Ne ylläpitävät uskonnollista hartautta kyläkunnissa, ne ovat hartauskokouksia pyhäpäivinä ja waikuttawat sen kautta suurta siunausta meidän aikakautenamme, jolloin kotihartaus laiminlyödään monessa kodissa. Ne korwaawat siis monessa suhteessa kotihartauden puutetta ja waikuttawat suuresti kotihartauden elpymiseksi. — Mutta waikka tunnustamme kernaasti, että kuitenkin kotia on olemassa, joissa vielä kotihartautta harjoitetaan, niin tiedämme sellaisiakin kotia olewan, joissa ei kotihartautta ole. — Me woimme arvata, miten sellaiisten vanhempien lapset, jotka eivät näe kodeissansa Jumalan Sanaa wiljeltävän, jäävät wieraksi sille elämälle, jonka suloutta uskoinen saa maistaa Jumalan Sanasta. Nuot kurjat lapset jäävät ilman kristillistä kasvatusta. — Waikaa on „lasten ystävän“ mennä kuhunkin kotiin tutkimaan, miten lapsia kussakin kasvatetaan. Warjin hyödyttöntä on „sielunpaimenen“ waikitella lapsia, joista eivät vanhemmat ymmärrä huolta pitää, kun eivät itseskään Jeesusta Kristusta tunne. — Tuo perhekunnan oloihin sekaantuminen woi olla warjin sopimatontakin ei wain kristillismieliselle lasten ystäwälle, mutta vielä sielunpaimenellekin.

Parempi on, että perhekunnat jätetään rauhaan ja Jumalan huostaan rajoittamatta niitten vapautta ja häiritsemättä hyvää sopua kodeissa. Kristillistä elämää ei voida seurakunnassa nykyaikana synnyttää suorastaan perhekuntiin menemällä.

Mutta „toinen tie“ tämän tarkoituksen saavuttamiseen on meille avattu pyhäkoulujen kautta. Rukouksen ja Jumalan Sanan tutkimisen kautta pyhäkouluisissa tehokkaasti vaikutetaan hengellisen elämän syntymiseksi ja ylläpitämiseksi kyläkunnissa. — Kun erityisesti lapset näissä kouluissa ovat Pyhän Hengen vaikutusten alaisina, niin on toivoa työn suuresta menestyksestä, sillä lasten sydämet ovat vielä avonaisia vastaanottamaan Jumalan Hengen vaikutuksia pyhäkouluisissa, jota monen ikääntyneemmän ei enään ole. — Useasti tapahtuu, että ne ihmiset, jotka vanhemmalla iällänsä kääntyivät syntisestä menostansa Jumalan puoleen, ovat joskus lapsuudessa jo saaneet Jumalan Hengen vaikutuksia kokea, vaikka he sitte ovat ne unhottaneet ja tukahuttaneet. Mutta Jumala, joka ei jätä alkamaa työtänsä, eikä tahdo syntisen kuolemaa, on vihdoin wetänyt nuo kurjat puoleensa synnistä, kuten „kekäleitä tullesta“. — Tämä tosiasiassa antaa toivoa siihen,

että lasten sydämiin kylwetetty Jumalan Sanan opetus ei hukkaan mene, vaan kantaa hedelmän aikansa. — Tuo hedelmä on suurta siunausta tuottava hedelmä, sillä se tuottaa siunauksen ei vain yksityisille, vaan koko kansakunnalle. — Kun tätä asiaa syvemmältä mietimme, niin hengesä näemme, että **pyhäkoulutoimi on warsin wälttämätön** kansamme hengelliseen elämään herättämiseksi ja saattamiseksi, on „ainoa tie“ seurakunnan uudistumiseen. Me tulemme ymmärtämään, että ainoana keinona tosikristillisyyden voimaan saamiseksi seurakunnissamme on **pyhäkoulutoimi**.

Tosin on Jumalan Sanan saarnaamisella täysi-ikäisillekin suuri vaikutus, kun sitä hengesä ja totuudessa tehdään, mutta kuitenkin on lapsista aina suurempi toivo, kuin täysi-ikäisistä. — Me tiedämme siis pyhäkouluilla olewan suuren merkityksen siinä, että niitten kautta voidaan saada kaswawa nuoriso Jumalan tuntemiseen, elävään uskoon ja todelliseen kristilliseen elämään. Tämä on nyt **pyhäkoulujen tärkein ja suurin merkitys**, joka yksinänsä pitäisi kehoittaman kaikkia tosikristityitä, jotka Jumalan waltakunnan edistymistä ihmisten keskuudessa harrastawat, yhtymään innolla ja toimella pyhäkoulutyöhön.

Mutta pyhäkoululla on toinenkin hyvin tärkeä ja huomattava puoli. Kun pyhäkoulussa lapsia opetetaan Jumalan Sanaa käsittelemään ja lukemaan, niin **lukutaito kasvaa nuorisossa**. — Jolla voimme sanoa, että kansamme enemmistö jo osaa lukea kirjaa, voimme sanoa, että koko kansamme jo lukee, ja että vain harvoja poikkeuksia on olemassa. Sen voi Suomen papisto, joka rippikoulussa on erityisesti tilaisuudessa kansan lukutaitoa tarkastamaan, hyvällä omalla tunnolla todistaa. Mutta eroitus on tehtävä lukemisen ja lukemisen välillä. **Syvä lukutaito** on ainoastansa sillä, joka helposti ja hyvin ymmärtää, mitä hän lukee, ja joka ilman waiwata lukee. Tämänlaatuinen hyvä luku ei vielä ole yleistä kansassamme. Syytä siihen on, että sisäluvun opetus on melkein yksinomaisesti jätetty „kotiopetuksen“ asiaksi. Tosin on kiertokoulujen kautta koetettu auttaa kotiopetusta, mutta niitäkin on ollut yleisesti hyvin vähän olemassa, tuskin yksi ainoa koulu kolmen tuhannen hengen osaksi, jonka tähden kiertokoulu on woinut wiipyä ainoastansa jonkun wiikon wuodessa kussakin paikkakunnassa ja siis lyhyen aikaa waiuttaa. Selvä on, ettei tämä aika ole ollut riittävä saattamaan lapsia hyvään lukutaitoon. — Tun-

nustamme kotiopetuksen ja kiertokoulujen suuren merkityksen kansamme opettamisessa lukutaitoon. Mutta meidän täytyy sanoa, ettei kotiopetuksella koskaan voida saavuttaa säännöllistä ja hyvää sisälukua, eikä kiertokouluillakaan niin järjestettyinä, kuin ne nyt ovat.

Kodit eivät kaikki ole sellaisia, että niissä lapset hyvään lukutaitoon oppisivat. Niissä kodeissa, joissa vanhemmat osaavat itse hyvin lukea, ja joilla on kykyä opettamiseen, voivat lapset oppia erinomaisen hyvin lukemaan. Mutta miten on lasten kanssa niissä kodeissa, joissa vanhemmat eivät itse osaa hyvin lukea eikä heillä ole opettajakyvyäkään? Lapset jäävät taitamattomuuteen, ja siten kulkee tuo taitamattomuus lukemisessa polvesta polveen kuljettaen taitamattomuuden kirousta lapsista lapsiin. Tuo kirous voi olla hyvinkin monipuolista laatua. — Monta kotia on myöskin olemassa, joissa vanhemmat kyllä itse lukea osavat, mutta jotka jostakin syystä laiminlyövät lastensa lukemiseen opettamisen. Loppupäättöiseksi tästä jää, ettei kotiopetus riitä saattamaan kansamme hyvään lukutaitoon, joka on ensimmäisenä ehtona kaikelle oppimiselle ja hengelliselle kehitymiselle.

Pyhäkoulut ovat nyt suuresta merkityksestä siinä suhteessa, että ne edistävät lufutaitoa. Niitten kautta voidaan saada lapsia käsittämään mitä lufewat. — Wuodessa on noin kuusikymmentä pyhäpäiwää, se tekee noin kahden kuukauden päiwät. Pyhäkoulu on siis koulu, jossa opetetaan noin pari kuukautta wuodessa. Ja waiikka ei pyhäkoulussa opeteta muuta kuin tawallisesti kaksi tuntia pyhäpäiwän ehtoopuolella, niin woimme kuitenkin pitää sen waiikuttawaisempänä, kuin kahdeksi kuukaudeksi järjestetyn kiertokoulun. Minkä tähden niin? Sentähden että kahden kuukauden koulussa jätetään lapset oman onnensa nojaan kymmeneksi kuukaudeksi, mutta pyhäkoulussa he tulewat olemaan koulussa ympäri wuotta, jonka kautta kotiopetus pysyy wireillä. Pyhäkoulut edistävät suuresti kotiopetusta ja ovat sille apuna, eiwätkä ne kiertokoulujakaan tarpeettomiksi tee.

Kansan lufutaito on saatettava sille asteenle, että jokainen lufija hywin käsittää, mitä hän lufee, ja että lufeminen tapahtuu hywin wähällä waiwalla. Hywä lufutaito synnyttää ja ylläpitää lufuhaluja. — Huono lufutaito on suurena synnä laiskuuteen lufemisessa. Tuo laiskuus on poistettava, ja se tapahtuu siten, että lufemisthyö tulee lufijalle helpoksi,

ja että hän käsittää hyödyn ja huvin lukemisesta. Silloin kun lukutaito on hyvä ja lukija saa sekä hyötyä että huvia lukemisestaan, niin hän rupeaa mielihyvällä ja suurellakin halulla lukemaan. „Pakkokeinot“ eivät tällä alalla mitään hyödytä. Joka pakkokeinojen kautta on tuskantunut ja väsynyt lukemiseen ei lukemista käyntä todelliseksi hyödyksensä. **Salu on lapsissa lukemiseen synnyttävä, eikä sitä saa pakkokeinoilla sammuttaa eikä kokonaan tuottaa.** Pyhäkoulun kautta, jossa lapsia opetetaan kirjasta luettua asiaa ymmärtämään, kasvatetaan lukuhaluja lapsissa.

Lukuhalun synnyttäjä on perustus lausuttu lapsen itsensä kasvatukselle. Hän alkaa nyt itse kirjoista hankkimaan itsellensä oppia ja viisautta. Oppiminen muodostuu huviksi. Mutta tämä huvi ei turmele, päin vastoin varjelee tämä jalostuttava huvi lasta joutumasta huonompiin huveihin, jotka turmelisivat hänen sekä hengellisesti että ruumiillisesti. — Kun pyhäkoulu tahtoo kasvattaa lasta kristilliseen mieleen ja lukutaitoon, niin se on erinomaisen suuressa määrässä siunausta tuottava. — Kun nyt täten opimme käsittämään pyhäkouluu suuren arvon ja merkityksen, niin syntyy sydämmisämme rakkaus tälle

asialle, rakkaus, joka pakottaa meitä inno-
kaasti ja wäsymättä toimimaan tämän hyvän
asian eteen. Silloin me todellisen harrastuk-
sen vaatimuksesta kysymme: „Miten on py-
häkoulu saatava toimeen?” —

1.

Kun kristillismielinen pyhäkoulun ystävä
selvästi näkee pyhäkoulun suuren merkityksen
ja saa todellista rakkautta asialle, niin syntyy
hänessä myös rohkeutta yritykselle. Hän ru-
pee itse pyhäkoulun opettajaksi ja antaa
asuntohuoneensa kouluhuoneeksi.

Kerrotaan kuuluisasta pastori Ludwig
Harms'ista Hermansburgissa Saksan maalla,
että hän innoilla kehoituksillansa pakanalä-
hetyksen toimeen saamiseksi pienessä seurakun-
nassansa waikutti eräässä talonomistajas-
sa niin uhraawaisen mielen, että tuo mies lah-
joitti talonsa kouluhuoneeksi lähetyssoppilaille
ja itse rupeesi oppilaaksi päästäksensä pakanoille
saarnaamaan sitä ewangeliumia, joka on „Su-
malan woima itsekullekin uskowaiselle autuu-
deksi”. Room. 1: 16. Mistä saatiin tähän
Hermansburgin lähetyškouluun opettajia? Pas-
tori Harms rupeesi itse opettajaksi. Mistä
saatiin rahawaroja? Tuon pienen seurakunnan
uhraawainen rakkaus toimitti warat. Saa-

tiinpa toimeen niinkin suuret varat, että **Sermansburgin seurakunta** itse voi teettää ja kustantaa laivan, jolla lähetyssaarnaajat wietiin lähetyshalallensa, ja jolla sitte pidettiin yhteyttä lähetyspaikan ja kodin välillä. — Mutta eikö seurakunta tämänlaisten kustannusten alla köyhtynyt ja uupunut? Ei niinkään. Seurakunta tuli tämän rakkauden osoituksen kautta rikkaammaksi, kuin ennen oli ollut, sillä Jumalan siunaus tuli sen osaksi. — Onhan Herra Jeesus itse sanonut: „Et siikää ensin Jumalan waltakuntaa ja hänen wanhurskauttansa, ja niin kaikki nämät teille annetaan“. Mat. 6: 33. Ja myöskin on Hän wakuuttanut: „Kuka ikänä juottaa yhden näistä vähimmästä kylmällä wesipikarilla ainoastaan opetuslapsen nimellä, totisesti sanon minä teille, ei hänen pidä palkata oleman“. Mat. 10: 42.

Pyhäkoulun toimeen saamiseksi ei tarwita näin suuria uhrauksia, kuin pakanalähetykselle. Mutta pyhäkouluasia waatii kuitenkin samanlaatuista uhraawaista mieltä, kuin pakanalähetyksin. — Pyhäkoulun ystävän tulee työssä näyttää, että hän todellakin täten asiaa rakastaa. Hänen tulee itse ruweta pyhäkoulun palvelukseen. — Hänen ei sowi katsella ympärillensä saadaksensa jotakin naa-

puriansa koulun pitämiseen. Hän ei voi tietää minkä verran halua, kestävyyttä ja rohkeutta naapurillansa on. Pyhäkoulutyössä waaditaan erinomattain **rakkautta** ja se antaa sekä rohkeutta että kestäväisyyttä. Kun rakkaus puuttuu, niin kaikki puuttuvat. Suuri oppi ei tee pyhäkoulun opettajaa, sitä ei suuri opettajakokous tee. Tässä työssä tarvitaan etupäässä rakkautta **Kristukseen** ja rakkautta **lapsiin**, jotka ovat Hänen „filmäteriansä“.

Mutta nyt voi pyhäkoulun ystävän mielessä syntyä sama ajatus kelvollisuudesta pyhäkoulutoimeen, kuin **Moosessa** syntyi **Herran** häntä puhutellesa **Soreb'in** nuoren tykönä. — Jumala huusi häntä ja sanoi: „Mooses, Mooses“. — Hän vastasi: „tässä minä olen“. Jumala kertoi hänelle Israelin kurjasta tilasta Egyptissä ja ilmoitti tahtonsa pelastaa kansansa tuosta orjallisesta tilasta. Hän käski Moosoksen menemään Egyptiin ja pelastamaan Israelin kansan. 2 Moos. 3: 2—10. Moosoksen mielessä syntyi monia ajatuksia omasta kelpaamattomuudestaan tähän toimeen. Hän teki esteitä. Hän sanoi Jumalalle: „Mikä minä olen menemään Faraon tykö, ja viemään Israelin lapset ulos Egyptistä?“ Herra Jumala hänelle wakuutti: „**Totisesti** minä olen sinun

kanssasi". 2 Moos. 3: 11, 12. — Mooses esteli vielä. Hän sanoi: „Katso, eivät he usko minua“, 2 Moos. 4: 1. Kun Herra oli todistanut hänelle, että Israelin lapset kyllä uskovat häntä niitten jumalallisten ihmeitten tähden, joita hän saa woiman tehdä, niin olisi hänen pitänyt waikeneman ja luopuman estelemisistä, mutta niin ei tapahtunut. Mooses sanoi taas Herralle: „Ah Herra, en ole minä tähän asti puhelias mies ollut, enkä myös sitte kuin Sinä palvelijas kansja puhunut olet; sillä minulla on hidas puhe ja kankia kieli“. Mitä wastasi Herra näille Moosoksen syille, joita hän esitteli. Herra wastasi nuhtelewasti ja sanoi: „Kuka on luonut ihmisen suun? Eli kuka on tehnyt mykän taikka kuuron, eli näkewän taikka sofian? Entkö minä Herra ole niitä tehnyt? Mene siis nyt, minä olen sinun suussas, ja opetan sinua, mitä sinun puhuman pitää“. 2 Moos. 4: 10—12. Totteliko Mooses nyt Herraa? Ei wieläkään hän totellut, waan sanoi: „Ah Herra, lähetä, jonkas tahdot lähettää“. Tämä wastusteleminen saattoi Jumalan kiwastumaan ja lupaamaan Aaron'in, hänen welsensä, hänelle kumppaniksi. 2 Moos. 4: 13—17. — Tästä Moosoksen käntöksestä ja estelemisestä näemme, miten ihminen luon-

nostansa on vastahakoinen Jumalan tahtoa toteuttamaan. Monenlaisia esteitä on olewi-
naan estämässä ja monia ajatuksia syntyy
mielessä.

Mooses osoitti pelkurimaisuutta ja il-
moitti kykenewäisyytensä puutetta suureen
tehtäväänsä, jonka Herra Jumala käski hänet
tekemään. Miten Herra häntä wahwisti?
Herra lupasi olla hänen kanssansa, lupasi
opettaa häntä, mitä hänen piti puhua, lupa-
sipa vielä hänelle kumppaniksi Aaronin. —
Kyllä nyt näitten lupausten nojalla sopi ryh-
tyä toimeen, ruweta Jumalan kansan wapaut-
tamistyhöhön Egyptin orjuudesta.

Kristityt owat nyt Jumalan walittua
kansaa. Tämä Jumalan kansa on myöskin
orjuudessa, se on Luteruksen sanojen mukaan
„synnin, kuoleman ja perkeleen wallan alla“,
ellei Jesus Kristus saa sitä armowoimansa
kautta wapahdetuksi ja päästetyksi. — Jokai-
selle kristitylle kuuluu nyt käsky: **Menkää
työhön Herran wiinimäkeen!** Mat. 20: 1
—7.

Kenenkä welvollisuus on totella tätä Her-
ran omaa käskyä? Jokaisen kristityn, joka
tahtoo olla Herran oma. — Mutta estelewiä
ajatuksia syntyy meissä, niinkuin Moosukses-
sakin niitä syntyi. Pelkurimaisuus ja epäily

Egyptin orjuudesta. Synnin orjuus painaa lapsia, kirous lepää heidän päällensä vanhempien syntien tähden. Tuosta orjuudesta tahtoo Jumala lapsia pelastaa, Hän tahtoo poistaa kirouksen noitten wiattomien päältä. — Mutta Jumala tahtoo „välifappaleita“ armotyöhönsä. Sentähden Hän käskää työmiehiä wiinimäkeensä. — Herra rakastaa lapsia. Hän itse sanoo: „Sallikaat lasten tulla minun tyköni ja älkäätkö heitä; sillä senkaltaisten on taiwaan waltakunta“. Mark. 10: 14. — Herra Jeesus rakastaa lapsia, sentähden tulee niittenkin, jotka ovat Hänen opetuslapsiansa, rakastaa heitä. — Rakkautta lapsiin osoitamme saattamalla heitä Jeesuksen tykö. Siihen on, kuten jo olemme sanoneet, pyhäkoulu-opetuksen kautta hyvää tilaisuutta.

Opettajia pyhäkouluihin saadaan nyt siten, että kufin itse puolestansa, jolla on woimia ja tilaisuutta, rupee pyhäkoulun opettajaksi ilman turhaa pelkurimaisuutta ja estelemistä. — Rohkeutta tähän työhön saa kristitty, kun hän muistaa Herran sanoja Moosekselle, joka itseänsä esteli ja piti kykenemättömänä toimittamaan Herran käskyä. Herra lupasi olla hänen kanssansa ja lupasi opettaa häntä, mitä hänen piti puhuman. Joka luottaen Jumalan lupauksiin rohkenee

alottaa pyhäkoulun pitämistä, hän saa ihmeeksensä kokea, että Herra on hänenkin kansansa ja opettaa häntä, mitä hänen tulee puhua ja toimittaa. Luottamuksella Herran apuun on siis tähän kalliiseen työhön ryhdyttävä. Joka Herraan luottaa, hän ei häpiään tule. Hän saa suuren ilon tuntea siitä, että hän tekee Herralle otollista työtä. **Syvä omatunto** ja **Jumalan siunaus** ovat palkkana pyhäkoulun uskollisille opettajille, waikkeivät mitään aineellista palkkaa saavattaan työstänsä. — Jumalan siunaus ilmaantuu erittäinkin siinä, että nuot opettajat itse oppivat samalla, kuin he lapsia opettavat. He kasvavat itse sen kautta Jumalan armossa ja tuntemisessa. „Työ opettaa“. Ja waikka he suuressa heikkouudessa ensin ovat alkaneet opetustyön pyhäkoulussa, niin he vähitellen harjaantuvat tätä tointa yhä paremmin toimittamaan ja tämä toimi tulee heille niin rakkaaksi, etteivät he enään millään tavalla luopuisi tästä toimesta. Suomessaakin on monta sellaista pyhäkoulunopettajaa, että he vuosikymmeniä ovat koulua pitäneet, ja he sanovat, että ne hetket, jotka he ovat pyhäkoulun opetuksessa wiettäneet ovat ne kaikkein hauskimmat ja suloisimmat heidän elämänsänsä.

2.

Me tiedämme nyt, mistä opettajia saamme. Niitä saadaan uskowaisista seurakunnan jäsenistä, jotka rakastawat Herraa Jesusta ja lapsia. Heidän rakkautensa armolliseen Wapahtajaansa Jesukseen Kristukseen, joka on heitä rakastanut, ja joka lapsia rakastaa, waatii heitä rakkauden työhön. Pyhäkoulutoimi on olewa rakkauden työtä. Siinä pannaan koetukselle, minkä werran seurakunnassa on rakkautta ja hengellistä elämää. Me uskomme ja toiwomme, että sitä vielä on rakkaassa isänmaassamme paljon, waikk'ei se ole päässyt näkywiin, waan on kuten tuli tuhan alla hiilukessa. Se ei tarwitse muuta kuin puhaltamista, niin se ilmituleen sytty. — Puhaltakoon nyt Pyhä Henki woi-mallisesti Sanansa kautta meidän seurakunnissamme, että rakkauden tuli syttyisi ilmituleen kaikissa uskowaisissa ja näkyisi innoksaassa ja ahkerassa pyhäkoulutoimessa!

Kun Kristuksen rakkauden tuli on syttynyt ihmisen sydämessä uskon kautta Kristuksen armoon, niin tuo tuli pyrkii näkywäisessä liekissä palamaan. Se nähdään usein ihmisissä, jotka armon tuntemiseen owat päässeet. Heissä syntyy sanomaton halu waikuttaa Ju-

malan waltakunnan edistymiseksi. Sentähden he etsiwät vaikutusalaa. — Muutamat innostuksen woiman waltaamina alkawat saarnata ja opettaa, waikka eiwät opetuswirkaan kuulukaan, toiset rupeawat työskentelemään yhdistyksissä hywäntekewäisyyttä warten, toiset taas kokowat rahawaroja lähetystoimelle lahjoittaaksensa, j. n. e. Riitollisuus Herraa kohtaan ja rakkaus lähimmäiseen waatiwat työhön. Elämä ei woi pysyä salassa, eikä rakkaus woi olla toimeittomana. Mutta kun ei rakkaudelle ole määrätty työtä, jolla kukaan uskownainen saisi woimiansa koetella, niin tuo rakkauden työ on usein jäänyt näkymättömiin eiwätkä sen hedelmät ole päässeet kypsymään. — Hengellinen elämä on aikakaute-
namme muodostunut monessa kohdin sairaaksi elämäksi, kun ei Jumalan Hengen walistama järki ole saanut määrätä eikä järjestää toimintaa.

Nyt järki, joka Jumalan Sanasta totuuden omistaa, näkee, että lapset owat Jumalalle erinomaisen kalliita, ne owat suurimmat taiwaan waltakunnassa, niistä rippuu kansan tulevaisuus, ne owat kansan kallehin omaisuus, ja siis owat lapset etupäässä Jumalan tuntemiseen saatettawat ja siinä kaswatettawat. Jumalan totuudella kuuliainen järki

määrää siis, että suurin rakkauden työ, minikä uskowainen voi tehdä, on lasten saattaminen Jesuksen Kristuksen tykö. Tässä awautuu lauea vaikutusala, jossa kristillinen rakkaus saa näyttää voimaansa ja kestäväisyyttänsä. Pyhäkoulutoimi kysyy hengellistä voimaa ja kestäväisyyttä, sillä maallista palkkaa tästä toimesta ei makseta ja usein voi kiittämättömyyttä tulla palkan werosta uutteran työntekijän osaksi.

Pyhäkoulun opettajawirkaan ei tarwita suurta maallista oppia, waikka hywä on, jos sitäkin on olemassa. Pyhäkoulun opettajawirkaan tarwitaan etupäässä kristillinen mieli, hywä taito sisällyksessä ja tieto kristinuskunnon tärkeimissä opinkappaleissa. Hywä on jos opettajaksi aikowa myös osaa weisata hengellisiä wirsiä, waikka tämä ei ole warsin wälttämätöntä opetustoimelle pyhäkoulussa. — Kun nyt ajattelemme näitten waatimusten laatua, joita tarwitaan pyhäkoulun opettajatoimeen, niin luulisimme, että tiedon ja taidon puolesta kykenemiä opettamiseen pyhäkoulussa löytyy hywinäkin monta meidän seurakunnissamme. Kuningin kristillismielinen kansalainen, joka kunnialla on rippikoulunsa suorittanut, näkyy tietonsa ja taitonsa puolesta olewan pyhäkoulun opettajaksi kelpollinen.

Nämät vaatimukset opettajien kelpoisuuteen katsoen voidaan pitää liiaksi pieninä. Mutta ajatellaamme asiaa tarkemmin. Sofainen äiti ja isä, jolla lasten kotiopetus on uskottu, on kelpoinen nykhyään antamaan lapsillensa perustavan kristillisen kasvatuksen ja myöskin opetuksen kristinuskunnossa. — Kotiopetuksen tärkeyttä kuulemme usein kaikella ahkeruudella ja innolla teroitettavan. Me yhdyimme niitten kanssa sydämemme pohjasta, jotka kotiopetusta arvossa pitävät, ja tunnustamme kotiopetuksen erinomaisen suuren siunauksen. Mutta jos nyt kufin isä ja äiti, joista eivät kaikki ole kunnialla rippikoulunsaakaan suorittaneet kelpoitetaan kotiopetuksessa „opettajiksi“, kuinka paljon suurempi syhy eikö ole kelpoittaa kristillismielistä kansalaista, joka osaa hywin kirjaa lukea ja tietää kristinopin pääkappaleet, opettajaksi pyhäkoulussa. Meidän wakuutussemme mukaan sellainen kansalainen on parempi opettaja, kuin monta wanhinta, joilta puuttuu kristillinen mieli.

Waatimusten pyhäkoulun opettajatoimeen pitää olla tarkat, epäkristillinen ei kelpaa pyhäkoulun opettajaksi eikä epäsiweellinenkään, mutta vaatimukset eivät saa olla liiaksi suuria eikä luonnottomia, sillä sen kautta teh-

dään pyhäkoulujen toimeen saaminen vaikeaksi ja monessa paikassa tuikei mahdottomaksi. Waatimukset ovat liiaksi suuria, kun ei tyhdytä tavallisiin kristillismielisiin kansalaisiin, joilla on halua ja josjakin määrin käynnöllistä kykyäkin opettajatoimeen. Waatimukset ovat luonnottomia ja kohtuuttomia, kun tahdotaan pyhäkoulun opettajiksi maallisesti oppineita henkilöjä yksinomaisesti? Mistä niitä saataisi? Ja jos maallisesti oppineita olisikin saatavissa, niin on warsin epävarmaa, jos he tahtoisivat ryhtyä tuohon työhön. Kristillinen mieli ja maallinen oppi eivät aina yhdisty samassa henkilössä. Sentähden on wälttämättömän tarpeellista, että tyhdytään olosuhteisiin ja annetaan kristilliselle rakkaudelle tilaisuutta toimintaan. Jumala itse opettaa, siunaa ja auttaa. Hänen Pyhän Henkensä vaikutusta on erinomattain rukoiltava tähän pyhäkoulutyöhön.

Kun nyt kristillismielinen kansalainen ilman suuria oppinäytteitä kelpaa pyhäkoulun opettajaksi, niin on meillä toivo, että todellakin saadaan pyhäkouluja toimeen. Ja kun tässä vielä ei ole mitään eroitusta, ei sukupuoleen, ei säätyyn eikä ikään eikä edes ammattiin katsoen, joka rajoittaisi opettajien walikoimista kansan keskuudesta, waan opettaja

saattaa olla joko mies tai nainen, nainut tai naimaton, nuori tai vanha, mistä ammattista hywänsä, niin tulee warsin helpoksi perustaa pyhäkouluja kautta maamme jokaiseen luku-
kuntaan ja kyläkuntaan. Uskomme on, että maassamme on kussakin kylässä kuitenkkin joku kristillismielinen ja siiveellinen henkilö, joka sopii pyhäkoulun opettajaksi. Opettajien puutteen tähden ei siis tarwita jättää pyhäkouluja unhotuksiin. Jos ei pyhäkouluja ole olemassa, niin siihen on joko ymmärtämättömyys, haluttomuus taikka toimetttömyys syynä. — Mutta aika olisi herätä tuosta huolettomuuden tilasta, joka tuottaa kirouksen ei wain meille itselle, waan vielä lapsillemmekin.

3.

Me olemme puhuneet **wastuksista** pyhäkoulun toimeen saamiselle ja pyhäkoulun monipuolisesta **merkityksestä** kansamme kasvatamisessa kristillisyyteen, siiveellisyhteeseen ja lufutaitoon. Me olemme huomauttaneet, **miten opettajia** pyhäkouluille **saadaan** ja **minäkalatuisia** näitten opettajien tulee olla. Nyt tahdomme puhua siitä, **miten pyhäkoulu syntyy**.

Opettaja pyhäkoulun tekee. Kun jossakin kristillismielisessä kansalaisessa, joka tietää osaawansa selwästi lukea kirjaa ja tuntee it-

jessjensä halua Jumalan Sanalle, syntyy halu
 pyhäkoulutoimeen, niin hänen sopii mennä
 seurakuntansa papin luokse taikka johtajansa
 luo, jonka alaisena hän on, ja ilmoittaa, että
 hänellä on aikomus pitää pyhäkoulua. Sitte
 sopii hänen ilmoittaa lasten vanhemmille
 paikkakunnallansa aikomuksestaan, ja kun hän
 on sopivan huoneen tarpeustansa warten
 hankkinut, kehoittaa vanhempia panemaan lap-
 siansa kouluun. Täten nyt on pyhäkoulu
 syntynyt ilman mitään kustannuksia. —
 Hyvä olisi, jos tämä koulun perustaja saisi
 jonkun toisen ystävänsä kumppanikseen ope-
 tustyössä, ettei koulunpito tulisi hänelle liiaksi
 rasittavaksi. Jos tuo pyhäkoulu=opetustoimeen
 halukas on nuori, niin olisi erittäin hyvä
 saada joku vanhempi kirstitty koulun johta-
 jaksi. Kuin näin paljon on voitettu, että
 koululle on saatu johtaja ja kaksi opettajaa,
 niin on koulu hyvällä alulla ja siitä voidaan
 odottaa paljon hyvää.

Jos taas harrastus toimia pyhäkouluin
 saamiseksi toimeen syntyy henkilössä, joka yh-
 destä taikka toisesta syystä pitää itsensä so-
 pimattomana opettajaksi, niin voi hän asian
 toimeen saamiseksi neuwotella toisten sillä
 paikkakunnalla asuwien henkilöjen kanssa. He
 woivat yksin neuwoin saada kokouksen toimeen,

jossa keskustellaan ja päätetään pyhäkoulun perustamisesta. Tässä kokouksessa voivat he valita sopivat opettajat ja johtajan koululle, toimittaa sille huone ja muut tarpeet.

Kuten nyt näistä ehdotuksista toimenpiteisiin näkyy, niin tarvitaan ainoastaan rakkautta asialle ja tointa asian alkuunpanemiseen. — Kun asia on alkuun saatu, kyllä se sitte Jumalan avulla voi voimassakin pysyä. Kaikki alku on vaikeata.

Luonnollista on, että pyhäkoulut ovat papiston valvonnan ja tarkastuksen alaisia, sillä lain mukaan on heidän Wirkansa olla „sielunhoitajia“ Suomen Sionissa. Sestähdän on pyhäkoulun opettajien kääntyminen papiston puoleen saamaan heiltä neuvoja ja ohjeita kalliissa tehtävässänsä. — Pyhäkoulunopettajien tulee muistaa apostoli Pietarin kehoituksen: „Olkaa alamaiset kaikelle ihmelliselle jäädylle Herran tähden“. 1 Piet. 2: 13. Tämän kehoituksen muistaminen on tarpeellinen erittäinkin siitä syystä, että opettajien pyhäkoulussa tulee myös esimerkittänsä opettaa, ja sentähden tulee heidän wälttää, etteiwät anna laittajille syytä.

Pyhäkoulunopettajien tulee myöskin pysyä hyvässä suhteessa lasten vanhempien kanssa. Moni lasten vanhemmistä voi ymmärtämät-

tömyhdestä asettua vastarintaan pyhäkoulua vastaan, moni voi moittia itse opettajiaakin, kun eivät ole heille mieluisia. — Sellaisia mielipiteitä voi esimerkiksi tulla joltakin lasten vanhemmista lausutuksi, että he itse lapsensa opettavat ja kurissa pitävät eivätkä mitään pyhäkoulua pidä tarpeellisena, sillä niissä kouluissa lapset vain oppivat wallattomuutta harjoittamaan ja repivät vaatteensa. — Kun näitä mielipiteitä lausutaan ja nämät tulevat opettajan korviin, niin voivat ne katkeruttaa hänen mieltensä ja ehkä lannistaakin häntä pyhäkoulutyössä. — Mutta niin ei se pidä oleman. Opettajan näissä suhteissa tulee osoittaa suurta mielenmalttia ja muistaa Herramme Jesuksen esimerkkiä. Hän ei luopunut hetkeksikään kärsivällisen rakkauden osoittamisesta ihmisille, waikk'ei hän ihmisten suosiotakaan woittanut, ja waikk'eivät ihmiset tunnustaneetkaan Hänen ansiotansa hywyhden palveluksessa. Hän vielä kuolemaan mennessä rukoili vihamiestensä edestä: „Isä anna heille anteeksi, sillä eivät he tiedä, mitä he tekewät“. Luuk. 23: 34. — Kristillismielisen pyhäkoulunopettajan tulee olla kärsivällisen ja rakastawaisen toisin-ajattelijaakin kohtaamaan luopumatta sentään siitä totuudesta, jossa Jumala tahtoo kristityn pysymään. Kun

me hyvää teemme, niin ei meidän pidä tekemän sitä siinä mielessä, että ihmiset meidän työtämme kiittäisivät taikka meitä siitä kunnioittaisivat. Meidän ei tule pyytää edes ihmisten tunnustamista siitä hyvästä, kuin teemme. — Herramme Jeesus sanoo hyvän-
tekemisestä: „Koska sinä almua annat, niin älköön sinun wasen kätes tietäkö, mitä oikia tekee“. Mat. 6: 3.

Pyhäkoulunopettajan paras palkka on olewa hyvä omatunnon tietoisuus siitä, että hän tekee työtä Herran wiinimäessä kiitollisuudesta ja rakkaudesta Herraansa. Joka maailmalle työtä tekee, hän odottaa palkkaa maailmalta, mutta joka tekee työtä Jumalan waltakunnan eteen, hänen ei pidä maailmalta palkkaa pyytämän. — Kun pyhäkoulunopettaja näin vaatimattomana tekee pyhäkoulutyötänsä, niin voimme olla wakuutettuja siitä, ettei hän wäsy eikä uuru pyhäkoulutyössä, waan hän wahvistuu yhäti toimittamaan tehtäväänsä suuremmalla innolla, rakkaudella, kestämyydellä ja taidolla.

Halulla tehdystä työstä kaswaa mutta työhalua ja samalla kaswaa taitoa työssä. Halukas työntekijä ei wäsy eikä tule työstä raitetufsi, työ päinwastoin häntä wirtistää ja wahvistaa. Työ on hänelle terweydeksi. —

Niin on pyhäkoulutyökin pyhäkoulunopettajalle hengelliseksi terweydeksi. — Jumala siunaa sitä ihmistä yhäti runsaammalla hengenwoimalla ja suuremmalla wiisaudella, joka ei kaima „leiwiskäänsä“ maahan, waan joka sitä käyttää ahkerasti parhaan woimansa ja taitonsa mukaan. Tässä toteutuwat Herramme Jesuksen sanat: „Jolla on, hänelle pitää annettaman, ja hänellä pitää kyllä oleman; mutta siltä, jolla ei ole, pitää jekin otettaman pois, kuin hänellä on“. Mat. 13: 12. — Pyhäkoulunopettajan työ „hengellisen tawaran“ jakamisessa kuuwataan erinomaisen hywin siinä työssä, joka oli Herran opetuslapsilla silloin, kun Herra ruokki wiisituhatta miestä ilman waimoja ja lapsia muutamalla leiwällä ja kalalla. Kun kaikki oliwat syöneet ja rawitut, niin opetuslapset kokosiwat „tähteistä muruja, kaksitoistakymmentä koria täyteen“. Mat. 14: 20, 21. Kun opetuslapsista, joka leipää jakanut oli, sai palkkiansa koringin leipää itsellensä, niin että ylitse jäi enemmän, kuin alkuperäisesti oli ollut. Näin kaikkiwaltiaan ja armollisen Jumalan siunaus tekee ihmeitä. Hän siunaa runsaasti taiwaallisilla armolahjoilla niitä, jotka häntä taiwaallisissa palwelewat. — Tätä totuutta tu-

lee pyhäkoulunopettajien muistaa, eikä pyhtää maallista palkkaa työllensä.

Kun siis pyhäkoulunopettajat toimivat uskollisesti ja ahkerasti kalliissa työssänsä, niin he totisesti saavat myös paljon siunausta niittä, sillä Jumala katselee mieluosiossa tätä heidän työtänsä. Kun pyhäkoulunopettajat näin hengelliseltä kannalta toimintaansa katselewat, niin ei mikään woima maailmassa woi heidän työtyhjänä lannistaa eikä woi heidän toimintaansa estää. Pyhäkoulu tulee siten pysyväiseksi kouluksi opettajien wäsymättömyyden ja kestämyyden kautta. Täten olemme nyt nähneet, miten pyhäkoulu syntyy, ja miten se pysyy woimassa.

Kukoilkaamme taitwaalliselta Siältä Pyhää Henkeä, että Hän synnyttäisi monessa kansalaisessamme halun pyhäkoulujen perustamiseen ja ylläpitämiseen! — Herra Jesus on sanonut opetuslapsillensa: „Gloa on tosin paljo, mutta työwäkeä on wähän. Kukoilkaat sentähden elon Herraa, että Hän työwäkeä lähettäis Hänen eloonsa. Mat. 9: 37, 38.

4.

Pyhäkoulutointa alkawa opettaja warmaankin mielihyvällä ottaa mieltiäksensä niitä ohjeita, joita tahdomme tässä esittää pyhäkoulun

pitämiselle. Nämät ohjeet tulevat olemaan yleistä laatua, sillä kunkin paikkakunnan olosuhteet vaativat omaa erityistä menetystapaa. Ei ole hyvä, että opettajan vapaus kokonaan rajoitetaan ohjeitten kautta. Mutta kuitenkin voivat ohjeet olla tarpeellisia, sillä ne antavat ajatusaihetta huomaamaan tärkeitä kohtia opettamisessa.

Me ajattelemme pyhäkoulua maaseudulla. — Mitä oppiaineita olisi tämänlaatuisessa pyhäkoulussa opetettava? Siinä olisi mielessämme tarpeellista opettaa: tawausta, sisälukua, katkismusta, raamatunhistoriaa, pyhäpäivän ewankeliumi-tekstiä ja wirren weisua. Oppilaat koulussa on sopiwa jakaa kahteen osastoon ja perustuksena osaston jakoon on pantawa sisälukutaito. Mlemmälle osastolle ei pitäisi ketään laskea ennenkuin osaa hyvin lukea kirjaa sisältä, niin että lukeminen tapahtuu lukumerkkeihin taukoamalla selvästi ja matkimatta sekä wäärin lukematta. Alaosastolla tulee fitte tarpeelliseksi, että tawaamista ja tawuttain lukemista harjotetaan siksi kuin luku sujuaa wirheettömästi. — Ulkolukukirjana alaosastolla on Luteruksen Wähempää Katekismusta pidettävä, joka on osattawa sanasta janaan ulkoa, että se fiten jää perustukseksi uskonnon opetukselle rippikouluksakin.

Ulkolukufirjana yläosastolla tulee taas pitää Raamatun historian, jonka kotona lukeminen edellyttää parempaa sisälukutaitoa, kun kotona luettavaa siinä luonnollisesti on enemmän.

Ensimmäinen lukutunti pyhäkoulussa olisi nyt käytettävä tähän tavauksen ja tavuttaisiin lukemisen harjoituksiin sekä ulkoluvun kuulustelemiseen. — **Toinen lukutunti** taas on olewa hartautta ja käsityksen kehittämistä warten Jumalan Sanan ymmärtämiseen. Tämän tunnin lukutyöksi sopii käyttää pyhäpäiwän ewangeliumi-tekstiä, taikka tutkia Uutta Testamenttiä järjestyksessä siten, että kunkin yläosaston oppilaista wuoronja lukee lauseen tekstistä ja koettaa omilla sanoillansa sanoa sisällyksen eli ajatuksen siinä, ja sitte kun teksti on sillä tavalla läpikäyty, niin joku lukee ääneen läpi koko tekstin ja opettaja sitte lausuu selitykseksi ja kehoitukseksi sopiwaia sanoja siitä. Ewangeliumi-tekstin tällä tavalla tutkiminen saattaa oppilaat käsittämään luettua asiaa, ja opettajan sydämelliset kehoituspuheet waukuttawat hartautta. Hartaus jää täten loppuwaiikutukseksi koulun toiminnasta siinä opetuspäiwänä, joka onkin hywin tärkeä asia.

Opetus koulussa on alotettava ja päätettävä wirren waisulla ja rukouksella. — Näin muodostuu pyhäkoulu hartaushetkeksi, johon sa-

mallalla on yhdistetty kristillinen opetus ja hymnärityksen kehitys. Tästä opetustoimesta voi olla oppia ja kehoitusta vanhemmillekin ihmisille, joista moni warmaanfin mieluisasti pyhäiltapäiwänsä koulussa kuulemassa aikansa wietävät.

Kun nyt pyhäkoulun opettajan tehtävänä on opettaa tawausta ja sisälukua sekä kuulustaa katekismusta ja raamatun historiaa, niin hänellä itsellä tulee olla hywä taito näissä aineissa. Tätä taitoansa voi hän vielä opettajanakin ollessa parantaa, jos hän huomaa itsensä puuttuwanefsi. — Mutta pyhäkoulun opettajan tulee vielä tämän lisäksi harjaantua kyselymisessä, niin että hän kykenee kyselymään lapsilta kysymyksessä olewan tekstin sisällystä. Tähän voi hän myös harjaantua, kun hän valmistaa itsensä jo kotona ennen opetustuntia käsittelemään päivän tekstiä lufemalla sen muutamaan kertaan ja ajattelemalla sen sisällystä. Hywä olisi jos opettaja vielä sitenkin itsensä valmistaisi toimehensa, että hän lufee jostakin Saarnakirjasta selityksen päivän ewankeliumille, ja sen kautta oppii itse käsittelemään tekstiä sywemmästi ja laueammasti, kuin itse ajattelemalla woisi käsitteä.

Walmistamatta itseänsä opetustyölle ei pyhäkoulunopettajan koskaan pidä mennä opet-

tamaan ja ewankeliumitekstiä lasten kanssa tutkimaan. Se on kewytmielistä menettelyä ruweta pyhän Sanan esittelemiseen ilman selwää tietoa asiasta. Sentähden on todella walmistustyö olewa, ennenkuin opetustoimeen ruwetaan. — Mutta jos on samassa kyläkunnassa monta opettajaa, niin woivat he kokoontua hartaus-kokoukseen esimerkiksi lauwantaiiltana ennen pyhää, ja yhdessä tutkia ewankeliumia ja keskustella siitä taikka yhdessä lukea saarna jostakin ewankeliumikirjasta. Tämä olisi erinomaisesti hyödyllistä ja kehoitawaa opettajille. Se tämän kautta suuresti wahvistuisiwi hengesissä ja armossa, kun nuot keskustelut tapahtuisiwi weljellisessä rakkauksessa. Ja keskustelun kautta monta asiaa selkiäisi selwemmäksi, kun yhteisen neuwottelun kautta kokemukset ilmi tulisiwi.

Kun kysymysten tekeminen oppilaille kysymyksessä olewaa tekstiä selitettäessä edellyttää erityistä taitoa ja harjaantumista, niin tahdomme tästä asiasta tarkemmin puhua. Otamme sentähden muutaman raamatullisen sanan esimerkiksi jonka sisällyksestä on selwä käsitys saatawa.

Ewankeliumissa, 1 Sunn. Adwentissa 3:8 wuosikerta, jonka Luukas on kirjoittanut, 4:16—, luemme: „Jesus tuli Natsaretiin,

kussa Hän kasvatettu oli, ja meni tapansa jälkeen sabbatin päivänä synagogaan, ja nousi lukemaan. Ja Hänelle annettiin Jesaia profeetan raamattu." — Kun lapsi on julkilukenuut nämät ewankeliumin sanat, miten nyt opettajan tulee menetellä saattaaksensa kyselemisen kautta nuot sanat lapsilta käsitetyiksi? Hänen tulee „paloitella lauseet niitten eri osiin" saattaaksensa lapset tarkastelemaan jokaista sanaa kussakin lauseessa.

Se tapahtuu seuraavasti: (Opettaja tekee kysymyksen, johon oppilas vastaa.) Kestä tässä tekstissä puhutaan? Jeesuksesta? — Mitä ensinnä Hänestä tässä sanotaan? Sanotaan että hän tuli Natsaretiin. — Mikä Natsaret oli? Se oli kaupunki. — Sano taanko tästä kaupungista mitään erityistä tässä ewankeliumissa? Sanotaan, että Hän oli kasvatettu siinä kaupungissa. — Ketä nyt tarkoitetaan „Hän"-sanalla? Herraa Jeesusta Kristusta. — „Minne meni Jeesus, kun Hän Natsaretiin tuli? Hän meni synagogaan. Mikä oli tuo synagoga? Se oli rukoushuone. — Mikä päivä se oli, kun Hän tänne meni? Oli sabbatin päivä. — Mikä sabbatin päivä on? Se on lepopäivä eli pyhäpäivä. — Menikö Jeesus ensi kerran tähän rukoushuoneeseen? Ei, Hän meni

tapanja jälkeen. — Mitä Hän sitte täällä rukoushuoneessa teki? Hän nousi lukemaan. — Mitä Hän täällä luki? Jesaiaan raamattua. — Mikä mies Jesaias oli? Hän oli profeettaa. — Mistä Jesus tuon kirjan sai? Se annettiin Hänelle luettavaksi.

Näitten kysymystensä välillä opettaja voi lyhyesti lausua selittäviä sanoja, mutta huomattava on, ettei tämä tutkiminen saa jäädä „opettajan esitykseksi“, jossa lapset vain äänettöminä kuuntelevat, vaan on kysymysten kautta oppilaitten huomio kiinnitettävä tekstin sanoihin. Näitten kysymysten tulee nyt olla siten sovitettuja, että vastausten oppilas helposti löytää ajattelemalla itse tekstiä. Väärin on, että opettaja luopuen tekstin sanoista menee pitkiin omatekoisiin selityksiin, jotta oppilaitten huomio kääntyy pois tekstistä. Sellainen menettely ei kehitä oppilasten tajuntaa raamatullisessa sanassa eikä siis kartuta heidän raamatullista tietoa, jonka juuri tulee olla päätarkoituksena tässä tekstin tutkimisessa. Opettajan ei siis tule „liaksi paljon puhua“, vaikka hänen ei myöskään tule tehdä tutkimista liaksi kuivaksi ja rasittavaksi lapsille „paljaan kyselymisen“ kautta. Harjoituksen kautta tässä työssä suurempaa taitoa saadaan. Moni joka suuressa heikkou-

desja on alkanut tätä kyselymistyötä oppii muutaman ajan perästä warsin hyvin kysymyksiä tekemään. Sopiihan tähän kyselyseen opettajan jo edeltäpäin itseänsä valmistaa. Ja kun hän hyvin tekstin itse muistaa, niin tulee kyselyminentkin helpommaksi.

Opettaja ei saa itse auttaa oppilaita tekemisiin kysymyksiin vastaamaan, antamalla alua vastaustseen, sillä sen kautta harjaantuvat lapset huolimattomasti vastaamaan. Kun ei yksii osaa, niin on toiselta kysyttävä, ja vastasitte, kun eivät oppilaat kykene vastaamaan, niin sopii itse opettajan sanoa koko vastaus. Tämä on olewa yleisenä sääntönä ei wain tekstiä kyseltäessä, waan myöskin ulkolukua kuulusteltaessa. — Tärkeä kohta opettamisessa on sekin, että opettaja ensin tekee kysymyksensä yleisesti, ennenkuin osoittaa yksityistä, jota hän tahtoo vastaamaan. Tämän menettelyn kautta kaikki oppilaat tarkkoina pysyvät. — Vielä on huomattawa, että opettajalla ei saa olla mitään erityisesti lemmittyjä taikka wihattuja lapsissa, joilta kysely ja joita opettaa, waan hänen tulee puolueettomasti pitää kaikki oppilansa yhdenvertaisina ja yhtä rakkaina. Hän ei myöskään saa niin kauwan aikaa muutamilta kysellä, että toiset jäävät warsin

luettamatta. Se menetystapa kasvattaa epätarffoja ja laisfoja.

Mitä taas tulee opettajan omaan kehoituspuheen tekstin tutkimisen päätettyä, niin on se liittyvä niihin asioihin, joista tekstissä on puhuttu, sillä muutoin voivat nuo kehoitukset muodostua „samoiksi sanoiksi“ joka pyhäksi, joten ne tulevat yksitoikkoisiksi ja kadottavat vaikutuksensa. Tuo kehoituspuhe saattaa olla yksinfertaista, mutta sen tulee olla sydämeestä lähtenettä, sillä ainoastansa se, mikä sydämeestä lähtee, menee sydämiin. Opettajan tulee siis etupäässä itse pyrkiä ja olla Jesuksen Kristuksen todellinen opetuslapsi, jolla on „Kristuksen mieli.“

Kun opettajalla on Kristuksen mieli, niin että hän todella lapsia rakastaa, ja on valistusta Jumalan Sanassa, niin hän itse tietää oikean menetystawan, miten lapsia on kullinkin kohdeltava. Lasten kohtelemisella on suuri merkitys opetustyössä. Sopimattoman kohtelemisen kautta voi henki koulussa peräti turmeltua eikä tarkoitusta saavuteta. Opettajan tulee voidaksensa sopivasti lapsia kohdella asettua heidän ajatustapaansa ja mieliteijinsä, sekä tuntea itsensä olevan niinkuin yksi heidän joukostaansa. Tämä tulee hänelle mahdolliseksi, kun hän Kristuksen mielellä lap-

sia rakastaa. Rakkaus on yhdistävä lapset opettajaan ja opettajan kautta Kristukseen. — Tämä rakkaus syntyy helposti lapsissa, kun opettaja sen sanansa ja käytöksensä kautta heissä synnyttää. Rakkaus synnyttää vastarakkautta. — Mutta opettajan rakkaus ei saa olla sitä hempeätä laatua, että se sallii wallattomuutta ja huolimattomuutta. Sellainen hempeys tekee opetuksensa vaikeuttamattomaksi. — Mutta miten voi nyt opettaja pysyä tällä „kultaisella keskiteillä“, että hän on vakava olematta ankara ja on hyvä olematta lewäperäinen? Se tulee hänelle mahdolliseksi, kun hän kaikessa opetuksessaan tähtää lasten omaantuntoa olemalla itse hyvin omantunnon tarkka kaikessa. — Omantunnon voima on suurempi pitämään lapsia järjestyksessä ja tottelevaisuudessa, kuin ulkonainen kurinpito.

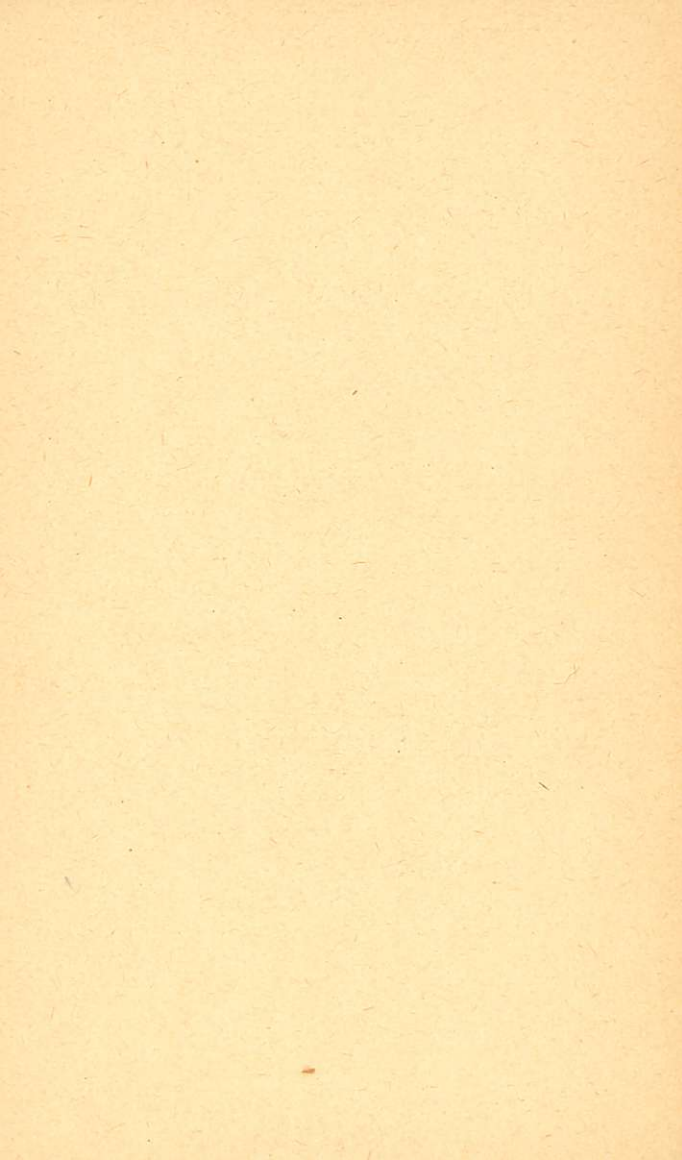
Jumalan Sanan kautta päästään omaantuntoon vaikeuttamaan. Sen kautta lausetaan perustus lapsessa oikealle „itsensä kasvattajalle.“ — Lapsen itsensä kasvattamiseen on pyrittävä, se on olewa kasvatuksen päätarkoituksena. — Tästä sanotusta nyt näkyy, että oikea opettajan käytös lapsia kohtaan on perustuwa rakkauteen ja oikeuteen. Lapsissa tulee opettajan koettaa synnyttää omantunnon kuuliaisuuteen perustuwaa kristillistä mielen-

tilaa Jumalan Sanan kautta. Siinä määräsä, kuin hän tässä onnistuu tulee ulkonainen kuringpito tarpeettomaksi. Jumalan Henki vaikuttaa silloin lapsissa ja saattaa heidät rauhallisiksi, hiljaisiksi, tottelevaisiksi, tarkoiksi ja ahkeriksi. — Jumalan Henki johdattaa heidät kristilliseen itsensä kasvatukseseen. Tällä itsensä kasvatuksella on erinomaisen hyvät seuraukset. Sentähden emme voi olla siitä puhumatta.

Usein kuullaan valitettavan, että usko-vaisten ja hurstaksten vanhempien lapsista toisinaan tulee jumalattomia ihmisiä. Tällä väitteellä on paljonkin perää. — Mitä mahtaa syynä olla tuohon surkuteltavaan epäkohtaan? Syynä on se, ettei nuot uskowaiset vanhemmat ole ymmärtäneet tarpeiksi arwoa antaa lapsen itsensä kasvatukselle. He ovat tahtoneet itse kasvattaa lapsensa Jumalan Sannalle, ovat paljon neuvoja ja opetuksia heille antaneet, ovat pahuudesta heitä estäneet, ovatpa kowuudellakin koettaneet heitä kuuliaisuudessa pitää, mutta he ovat unhottaneet että pieneessä lapsessakin jo on oma itsenäisyhtensä ja henkinen tahdon wapaus. — Seurauksena tästä on sitte ollut, että vaikka vanhemmat lapsensa ovat ulkonaiseen kuuliaisuuteen saattaneet, niin eivät he ole tällä menetyksellänsä

sen tahtoa ja mieltä asiallensa voittaneet. Jota suuremmalla pakollisuudella he sitte ovat koettaneet lastansa taituttaa, sitä voimallisempänä ja lujempänä on lapsen tahto salaisesti asettunut vastarintaan. Täten on Jumalan Sana tullut lapselle ajan kuluessa vastenmieliseksi, kun hän sitä on pakosta tähtynyt kuulla. Siiveellisyyks on kadottanut viehättävyyshyhtensä, kun sitä väkinäisesti on hänelle neuwottu, ja sitä häneltä waadittu. Baha ja itsekäs luontonja on täten päässyt waltaistumelle hänen sydämesjäsnsä. — Näin on hänen „itsekaswatuksensa“ muodostunut jyrkäksi vastustelemiseksi sille kaswatukselle, jota ulkoapäin wanhemmat ja opettajat ovat tahtoneet hänelle antaa. Hän on kehittynyt julki-jumalattomaksi.

Tämä surkea asia waroittaa meitä pakkoineja käyttämästä pyhäkoulu-opetuksessa. Sydän on ensin voitettava. Lapsen sydämen woitamme rakkaudella ja totuudella. Kärjivällisyyttä on opettajan osoittaminen työsjäsnsä. Hänen tulee rukoilla Jumalaa, että Herran Jesuksen Henki pääsisi kaswatamaan hänen oppilaitansa.

MS 38117

